

SZÉKELY-UDVARHELY

AZ UDVARHELYMEGYEI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS KOSSUTH-PÁRT LAPJA

Megjelen hetenkint kétszer: vasárnap és csütörtökön.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

egész évre 10 K, félévre 5 K, negyedévre 2 K 50 fillér. Községek, papok, gazdasági egyleti tagok és községi előjárók egész évre 8 K, tanítók, községi és körjegyzők szintén egész évre 7 koronáért kapják.

Telefon

Egy példány 10 fillér.

Telefon

FŐSZERKESZTŐ ÉS LAPTALAJDONOS:

BETEGH PÁL

FELELŐS SZERKESZTŐ:

DEREKI ANTAL

FŐMUNKATÁRS:

FÜLEI SZÁNTÓ LAJOS

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Kossuth Lajos utca 31. szám, hova a kéziratok, hirdetések és előfizetések küldendők.

Apróhirdetések szavankint 4 fillér-, vastagabb betűvel 8 fillérért más hirdetések olcsó árszabás szerint. Nyit-tér sora 1 K.

M. kir. postatakarékpénztári cheque-számla 10,189. szám.

Erősödünk.

Van szerencsénk t. olvasóinknak, barátainknak, elvtársainknak és a nagyközönségnek szíves tudomására juttatni, hogy

Deréki Antal

a magyar irodalom egyik elismert jeles tagját, a mai naptól lapunkhoz állandó felelős szerkesztőnek szerződöttük. Lapunknak ily kipróbált országos hírű íróval való megerősítése, részünkről ismételtelen nagy anyagi áldozatot követelt; de nem riadunk vissza ennek meghozatalától, azon reményben, hogy ezzel is megszilárdítjuk azt a megtisztelő bizalmat, mely önzetlen törekvésünknek eddig is egyik legszébb jutalma volt.

Új munkatársunknak, több mint három évtizeden át, a magyar irodalomnak és művészetnek tett nagybecsű szolgálatait feleslegesnek tartjuk itt felsorolni; ismerik azokat Nagymagyarországon épen úgy, mint a Székelyföldön; színművei közül a „Buzavirág“, „Eleven ördög“, „Napraforgó“, „Gábor Aron“, „Szép Nádia“, „Udvarhelyi királybíró“, „Kondorosi szép csárdásné“ diadallal járták be a fővárosi és az összes nagy vidéki városok színházait; két évig volt a „Szegedi Napló“-nak egyik legtermékenyebb, közkedveltségnek örvendő munkatársa; a „Harmonia“ című kritikái és művészeti heti lapnak egész fennállása alatt legerősebb támasza; szépirodalmi dolgozatai a „Magyarország és a Nagyvilágban“, „Fővárosi Lapokban“, „Budapesti Hirlapban“ és számos vidéki hirlapokban jelentek meg és a „Népről a népek“ írott kitünő munkáját mindjárt első megjelenése alkalmával úgy elkapkodták, hogy abból egyetlen példány sem maradt a könyvpiacon.

Most, hogy 38 évi sikereiben gazdag szinpadai és rendezői pályájáról visszavonulva, a jól megérdemelt nyugalomba vonult, e hosszú idő alatt szerzett nagy tudását, tapasztalatát lapunk szolgálatában akarja értékesíteni és mi büszkeségünknek valljuk, hogy öt olvasó közönségünk érdekében, lapunk megerősítésére, hozzánk köthették le. Bizalommal ajánljuk új munkatársunkat szíves figyelmükbe és meg vagyunk győződve, hogy ő erre mindenben méltóvá teszi majd magát.

A szerkesztőség.

Itthon vagyok!

A «Székely-Udvarhely» t. szerkesztősége szíves meghívásának engedve, a legnagyobb örömmel ragadtam meg az alkalmat, hogy ide, haza jöjsek, szerény tehetséggel e lapot és ezzel közvetve a székelység ügyét és érdekét, minden tölem telhető erővel, jóakarattal és nemes törekvéssel szolgálni.

Itthon vagyok! Bár bölcsőm nem a szép Küküllő mentén, hanem az Alföld délibábos rónáin ringott, én itt — otthon érzem magamat; hosszú pályafutásomnak, — életemnek felét itt a Székelyföldön töltöttem el; innen keltek szárnyra eszméim, gondolataim, igéim, melyek termékenyítve járták be, nagy részben sikert aratva — az egész országot; nincs e szép Székelyföldnek talán még egy talp-alatnyi röge, a hol meg ne fordultam, be nem tértem volna; nyitott szemmel, tiszta aggyal jártam-keltem; tanulmányoztam, átéreztem e becsületes népnek, e színmagyar fajnak, minden buját baját; megfigyeltem szíve verését és soha, sehol, még a szülőföldemen sem találtam meg úgy az otthonomat, mint itt. — hol annyi szeretetben és érdemen felül való megtiszteltetésben volt részem.

Ezért nem érzem magamat sem tolakodónak, sem csempésznek, midőn lelkem egész melőgével, azt bátorodom mondani: *itthon vagyok!* Hiszen a hol magyar ajkról, magyar szó hangzik, hol a magyar ég, magyar láthatárra borul, ott minden igaz magyar embernek meg van a joga, magát otthonnak érezni! Hatványozva érzem én tehát e jogomat a Székelyföldön, — mely hosszú éveken át kifejtett nemes, becsületes törekvésemnek volt nemcsak szigorú ellenőre, de szeretetével, elnázásával és tiszteletével mindenkoron buzdítója is.

Hazajöttem . . . pihenni vágyom, de csak *pihenni* és nem *nyugodni*; *dolgozni* akarok; — szolgálni hazámat, — a társadalmat, az emberiséget szíves utolsó dobbanásáig; mindent, a mit átéltem, átéreztem, a mit keserű tapasztalatok emlőjén magamba szívtam, minden tudásomat, egész munkaerőmet, most itt, e helyen, — hová nem csak a megtisztelő meghívás, — de lelkem ellenállhatatlan vágya is vonzott, itt a Székelyföldön kívánom és óhajtom értékesíteni. Nagyhangu — talán be sem váltható — ígéreték helyett, csupán azt kívánom előre jelezni, hogy ha Isten segélyével gyenge erőm képes lesz buzgó akarattal lépést tartani, — akkor tollamat és szerény képességemet mindig, mindenhol és mindenben csak a székelység érdekében és bájában fogom érvényre juttatni.

A lapnak eddig követett, határozott 48-as függetlenségi irányának teljes épségben tartása mellett, — részemről (és azt hiszem itt a t. szerkesztőség is egyetért velem) nem óhajtok az országos politikában kontárkodni; hű és badar képelet az, hogy az országos vagy külföldi politikának egy szerényebb, — de azért nem kevésbé fontos tere és hivatásra utalt — vidéki lap, adjon vagy szabjon irányt, vagy tanácsot; a vidék, midőn bizalmával az országos képviselőjét megtiszteli, egyszersmint a képviselőjében látja elveinek és politikai hitvallásának a letéteményesét; ez a képviselő ha küldetésének, szent hivatásának a kellő magasztalára képes emelkedni, — ám értékesítse szövegét az országos politika irányításában, de még akkor se feledkezzék meg arról, hogy: a mennyiben ezt szűkebb kerületek életbevágó érdekei követelik, — ez érdekeknek az országos érdekekkel való összhangba hozatala, első és elodázhatlan kötelessége azokkal szemben, a kik őt a törvényhozás díszes testületének tagjává emelték és kiküldötték.

Az én szerény nézetem szerint; a vidéki lapnak az egyetlen okos, célravezető politikája, csak a *helyi érdekű politika* lehet; és az is csak úgy, ha elfogulatlanul, érdek nélkül, tárgyilagosan bírálja el az események folyamatát. Itt Székelyföldön, — a hol a nép különleges helyzete, — önhibáján kívül beállott, kiáltó nagy nyomora és küzdelme, kötelességévé teszi a sajtónak azt, hogy az országos politika teréről lépve, egyenesen, kizárólag és első sorban a helyi érdekeket szolgálja: a népet kell nevelni; nem nagy uri tempóval *leereszkedni* hozzá, de Kossuth Lajos szellemében *felemelni* hozzá. Meg kell ezzel a józan gondolkozás, természetesen ésszel gazdagon megáldott néppel értetni: mi a *kötelessége* és mi a *joga* felfelé;

ki kell tanítani, fel kell világosítani: mi az *ő kötelessége* felfelé, közigazgatással, bíróságokkal szemben, hogy azután ebből megérthesse azt is, mily *jogokat* gyakorolhat saját érdekeinek megóvása körül; ezt a maguk hatáskörében az egyes községek, városok lelkészei, tanítói, jegyzői követhetnek mindenekelőtt; rájuk van bízva elemeiben a népekszellemi és lelki művelése; nekik van alkalmuk a néppel közvetlen érintkezni és hozzájuk fordul a nép első sorban a bizalmával, ha bármi ügyes-baja van.

Az országos politikát ezután is csak főbb vonalaiban, eseményekben fogjuk lapunkban érinteni és kivétel csak akkor tesszünk, ha esetleg olyan kérdések vagy viszonyok forognak majd fenn, melyekhez élesebben hozzászólni, elveink és hazafiai kötelességünk parancsolja. *De helyi és székelypolitikát* üzni, ez lesz ezentúl is lapunknak egyik legfőbb feladata, mert annyi itt a megoldásra váró, támaszt és segélyt igénylő égető székely kérdés, hogy annak higgadt és tárgyilagostámogatása minden erőnket igénybe veszi.

Ezzel körülbelül jeleztem az irányt, melyet követni és a melynek munkásságomat szentelni akarom. Alapos megfontolás, higgadság, — az érdekek összeütkezésének kerülése — a jónak, szépeknek, nemes törekvésnek feltétlen elismerése, — a netaláni hibáknak tárgyilagossal elbírálása, személy és tárgyra való elfogultság nélkül, — lesza a törekvésem.

Nagy szeretettel, nagy munkakedvet, a multban gyökerező tiszteletet a közönség iránt, hoztam magammal; mindezekért csak szíves és megtisztelő bizalmukat kérem addig is cserébe, a míg erre majd munkálkodásommal valóban méltóvá teszem magamat.

Itthon vagyok! Fogadjanak szívesen, bizalommal!!

Deréki Antal.

A politikai helyzetről.

A politikai események rohamosan fejlődnek; a vád alá helyezések elmarad; — a megbélyegzés indítványa, — felülről jött nyomás következtében — egy albizottságnak adatott ki enyhítés miatt és így a volt darabont kormány ismét osztrák köpeny alá bujva, még a nyilvános megbélyegzés székelye elöl is megmenekül, — nekünk pedig, kik amaz átkos kormány garáz-

dalkodásának utóizét még most is keserűen érezzük, — meg kell elégednünk azzal, hogy haragunkat méltó felháborodásunkat, ökölbe szoritott marokkal bár, nyugodtan eltűrjük.

A delegációk Budapesten táboroznak és valószínűleg nagyon simán, minden szenzációsabb meglepetés nélkül fogják az összes közös költségvetéseket tárgyalni és megszávozni.

A királyi trónbeszéd — vagy mint újabb elnevezése hangzik — a válasz, melyet ő felsége a delegációk üdvözlétére adott, ez idén szokatlanul rideg, száraz és nem tartalmaz semmi újat, sem a jelenre, sem a jövőre vonatkozólag! Egyszerűen hangsúlyozza, hogy a hadi szükségletben előállott kiadási többletet, az egyes beszerzendő anyagok megdrágulásában kell keresni; hogy a hármasszövetség rendületlenül áll; hogy Oroszországgal, valamint a többi külföldi államokkal barátságos viszonyban maradunk; hogy Bosznia és Hercegovina szükségleteiket a saját jövedelmeikből képesek fedezni. Ennyiből áll az a válasz, melyet hetek óta az összes politikai körökben és a külföldön is oly nagy érdeklődéssel vártak; úgy látszik — a létszám felemelés és egyéb ránk nézve fontos kérdések, majd csak akkor lépnek előtérbe, mikor már a közös ügyek költségei nagyjában és egészében meg lesznek szavazva. Hiszen mi magyarok olyan áldott jó szívűek vagyunk, hogy mindent adunk a semmiért! De talán most az egyszer még sem zajlik le olyan simán e dolog; majd később, ugy tavaszel felé mégis csak megtudjuk, mit igényelnek, vagy mit adnak cserébe azért, a mit tőlünk követelnek, és akkor azt hisszük, az egész nemzet egy párttá olvad, mely felemeli tiltó szavát a magyar vagy on és a magyar vértörmény ellen.

A delegációk csendjébe nemesen, de élesen vegyül bele Andrassy miniszternek a hétfői képviselőházi ülésben tartott, gondosan falgalmazott, hatalmas erkölcsi súlyal bíró energikus beszéde, mely első részében az alkotmánybiztosítókra nézve elismeri a dolgok sürgős voltát, kiemelve határozottan, hogy „elérkezett a tettek ideje.” De beszédének erőssége és fölényege, a nemzetiségi kérdések megvilágítására irányult. Az egész Ház feszült figyelemmel hallgatta ezt az igaz és őszinte hazafiságban lángoló, meggyőző erővel mindenkit magával ragadó hatalmas beszédet, melynek elhangzása után az egész Ház tűntető helyeslése, mint egy áradat tört magának utat. Ráolvasta a nemzetiségiekre a multban gyökerező minden bűnök és a jelenben követett fészkelődésüket; rámutatott arra, hogy a magyar faj sohasem volt megrontója, eltiprója a más, idegen nyelvű polgároknak, a kik mégis arra törekszének, hogy a magyar állam eszme ellen törjenek és a magyar állam nemzeti egységét megbontsák. Hosszas tapsok, zajos éljenzések között, azzal fejezte be a miniszter a beszédét, „*hogy a legerélyesebb küzdelmet fogja folytatni a nemzeti-ségi törekvések ellen, igazságos lesz,*

de kéréssel szigorral fogja üldözni az izgatókat.”

Ugra felül gonosz szelek fujdogálnak. Dr Halász tartotta ott beszámoló beszédét; kíséretében Lengyel Zoltán és elvtársai is megjelentek Ugrán és ott olyan kijelentéseket tettek, melyek a mai zür-zavaros politikai láthatáron, mint fekete fellegek tornyosulnak; különösen Lengyel Zoltán nagybeszéde idézett elő óriási szenzációt, mert szinte magában hordja a koalíció megsemmisítésének magvát, azon esetre, ha az összes pártok a függetlenségi zászló alá nem szegődnek, mikor majd a vámközösség további fentartása és az ujonclétszámemelés fontos kérdése tolu előtérbe. Nagyon félt, hogy a tornyosuló fellegek nem sokára erős viharban törnek ki.

Szekelyudvarhely rendezett tanácsu város tiszt, segéd, kezelő rendőrségi és szolgazemélyzet valamint azok özvegyei és árvái nyugdíjintézetének alapszabályai

(2. folytatás.)

III. Nyugdíjazási illetőleg ellátási szabályok.

17. § A városi szolgálatban rendszeresített évi fizetés mellett állandóan alkalmazott tisztviselők, segéd és kezelő személyzeti tagok, valamint a rendőrök és szolgák, az esetre, ha a szolgálat kötelekéből megválnak s az ezen szabályrendeletben előirt feltételek meg vannak, állandó ellátásra vagy pedig egyszer s mindenkorra adandó végkielégítésre tarthatnak igényt.

18. § Azon tisztviselő, segéd, kezelő, rendőrségi és szolga személyzeti tag, ki az előző szakaszban meghatározott minőségben van alkalmazva s legalább 10 évi beszámítható szolgálati idővel bír, nyugdíjazásra s illetve ellátásra tarthat igényt:

1. ha egykor betegség, testi vagy szellemi fogyatkozás miatt hivatalos kötelesej teljesítésére állandóan, vagy legalább tartósan képtelenné válik;

2. ha hatósági szervezés folytán állomása megszüntetetik;

3. ha az általános tisztujjítás alkalmával állásából kiharad;

4. ha 40 évi beszámítható szolgálati idő után nyugdíjazását ön maga kéri.

19. § Ha a város szolgálatában álló egyének valamelyike hivatalos eljárás közben szenvedett baleset folytán válik szolgálat képtelenné, ha beszámítható szolgálati ideje még 10 évre nem terjed is, ő illetőleg özvegye és árvái ugyanazon ellátásban részesítendők, mint ha már 10 évet szolgált volna, ha pedig beszámítható szolgálati ideje a 10 évet meghaladja, akkor az ellátás kiszabásánál szolgálati éveivel további 3 év számítható.

Ugyaníly tekintet alá esnek a város szolgálatában állandóan alkalmazott orvosok, ha halálukat vagy szolgálati képtelenségüket hivatalos teendők gyakorlata közben kapott járvány, vagy ragályos betegség okozta.

20. § A nyugdíjazás illetőleg ellátás mérvének alapját a beszámítható szolgálati idő s a legutóbb élvezett rendszeres évi fizetés képezi.

21. § A szolgálati idő azon tisztviselő, segéd és kezelő személyzeti tagokra nézve, kik az 1876 évi tisztujjítás alkalmával választattak meg, vagy neveztettek ki 1877 évi január hó 1-ső napjától, azon tagokra nézve pedig, kik később léptek városi szolgálatba, megválasztásuk vagy ki nevezetetésük illetve eskü letételük napjától, a rendőrök és hivatalozgákra nézve pedig, kik 1896 év előtt

léptek a város szolgálatába 1896 január hó 1-ső napjától, a kik pedig később léptek a város szolgálatába kinevezetetésük napjától számítatik.

A nyugdíjalap azon részeseinek, kik az 1896 évi millenium év alatt rendszeresített fizetéssel állandóan alkalmazva voltak, beszámítható szolgálati idejükhöz még további két év hozza számítandó.

22. § A ki 10 évig megszakítás nélkül ezen város szolgálatában áll s ezen alapon állandó ellátásra s illetve nyugdíjazásra tarthat igényt, annak a jelen városi szolgálatát megelőző azon szolgálati ideje is beszámítandó, a melyet 1877 január 1 óta a város esetleg Udvarhelyvármegye közigazgatási szolgálatában töltött a mennyiben az illető ezen korábbi szolgálati évei után sem végkielégítésben, sem egyéb ellátásban nem részesült.

23. § A szolgálatnak egyáltalán megszakítás nélkülinek keil lenni. A megszakítás előtti idő, ellátási vagy nyugdíjazási alapul nem szolgálhat.

Kivételt csak a következő esetek képeznek:

a) ha valamely tisztviselő az általános választásnál kiharadott, de később újra megválasztatott, mely esetben csak a közbeeső idő nem vétetik számításba;

b) ha ezen nyugdíjalap által nyugdíjazott egyén ismét tényleg városi szolgálatba alkalmaztatik, a mennyiben esetleg végkielégítést nyert, ha azt visszafizeti.

c) ha a város szolgálatában álló egyének az állami, vagy valamely törvényhatóság szolgálatába mennek át s onnan visszatérve, itten újra alkalmazásba lépnek.

Ezen esetekben az ellátás, vagy nyugdíjazás alkalmával a város szolgálatába eltöltött összes szolgálati idő, beszámítandó lesz.

24. § Az ellátás vagy nyugdíjazás kiszabásánál csupán a legutóbbi rendszeresített évi fizetés mellék járandóságok nélkül vétetik tekintetbe.

25. § A nyugdíjazás ahhoz képest a mint az ellátás indokául szolgált körülmények időleges vagy állandó jellegűek, vagy ideiglenes, vagy életfogytig tartó lehet.

Az évi nyugdíj 10 évi beszámítható szolgálati idő után a legutóbb élvezett rendszeres évi fizetés 40 százalékában állapítatik meg a melyhez minden további szolgálati év után ugyancsak a rendszeres évi fizetés két százaléka járul, mindaddig míg a nyugdíj magával a legutóbbi rendszeres évi fizetéssel felér.

27. § A nyugdíj élvezete ideiglenesen felfüggesztetik:

a. ha a nyugdíjazott, más rendezett tanácsu városnál, bármely törvényhatóságnál, vagy az államnál állandó évi fizetéssel egybekötött alkalmazást vállal; és pedig ezen alkalmaztatás tartamára oly mérvben mint a mely mérvben újabb fizetése a nyugdíjjal együtt meghaladja a nyugdíjaztatásnak alapjául szolgált korábbi rendes fizetést.

b. ha a nyugdíjazott egyén, valamely megbecstelenítő bűntény miatt szabadság vesztéssel büntetetik és pedig a szabadságvesztés tartamára.

28. § Az ellátásra való igény végleg megszűnik:

1. ha valaki állását engedély nélkül elhagyja s arra felhívás dacára vissza nem tér;

2. ha büntetendő cselekményért jogerős ítélettel vagy fegyelmi vétségért az illetékes hatóság jogerős határozatával hivatalvesztésre ítéltetett, vagy ha a rendőrségi és szolgazemélyzeti tag a szolgálatból büntetés kép elbocsátatott.

3. ha állásáról önként lemondott, ide nem értve, természetesen a tisztujjítás előtti tömeges általános lemondást, lemondásnak tekintetik azt is, ha valaki tisztujjításkor magát kijelöltetni nem hajátja.

29. § A nyugdíjazott egyének nyugdíja végleg megszűnik; a) ha az illető a magyar állam polgára lenni megszűnik;

b) ha a illető a város szolgálatában rendszeresített állomásra ismét alkalmaztatik;

c) ha valamely büntett, vagy vétségért jogerős bírói ítélettel hivatalvesztésre ítéltetik.

(Folyt. köv.)

KÜLÖNFÉLÉK.

Bírói ítélet egy lap ellen.

E cim alatt a kolozsvári „Ellenzék” november 26-iki számában, a következőket írja: „E hó 23-án pénteken a „Szekely-Udvarhely” című politikai lap felelős szerkesztőjét, Betegh Pált egy, állítólag rágalmazó cikkért, mely lapjában az „Udvarhelyi Híradó” ellen megjelent, 500 K fő- és 50 K mellékbüntetésre ítélte a bíróság, Demény Ferenc bíró elnöklésével. Az ítélet anynyiban bír érdekességgel, hogy nevezett lap tulajdonképen csak a darabont érdekeket szolgáló Udvarhelyi Híradó politikai magatartását tette bírálat tárgyává, minden személyi vonatkozás nélkül s mégis ezt a ténnyt a bíróság figyelmen kívül hagyta és amint épen nevezett lap panasolja, a bíróság a főtárgyaláson a vádlottat védelmének előterjesztésében megakadályozta. A vádlott a tulerős ítélettel szemben semmiséget jelentett be. A körülmény, ha csakugyan így áll a dolog, nem valami fényes világot vet az udvarhelyi bíróság igazságszeretetére és objektivitására.”

Minden megjegyzés nélkül közöljük le kolozsvári laptársunknak e reánk vonatkozó híret, közönetünket fejezve ki a szerkesztőségnek, a miért igazságos ügyünket szives figyelmére és védelmére méltatta. Megnyugtattuk azonban az iránt, hogy mult számunkban megjelent közleményünk, minden szavában megfelel a valóságnak, mert védelmünk előterjesztésében határozottan megakadályoztatunk.

Nincs jogunk a bírói ítélet felett, mig az kezeinkhez nem jut és indokait közelebből meg nem ismerjük, látatlanban kritikát gyakorolni; polgári kötelességünk szerint, — mely a törvény tiszteletét parancsolja — meg is hajlunk előtte addig, mig a felsőbb forumok is ki nem mondják ez ügyben a végső ítéletet, mely forumokhoz, miután igazságunkban sujtva találtuk magunkat, viszont polgári jogunknál fogva felebbezni szükségesnek tartottuk. Mert polgári kötelességünk teljesítése, egyszersmind kell, hogy polgári jogokkal is felruházott bennünket.

Azonban nagy köszönettel tartoznánk, a felettünk törvényt tartott t. bíróság minden egyes tagjának, ha bennünket arról felvilágosítana: „miért szabad az egyiknek az, a mi a másnak nem szabad? Ha mi, mint ezt ott bíróság megállapították, az inkriminált részekben, a rágalmazás vétségében bűnösnek találtunk, vajjon az „Udvarhelyi Híradó” akkor, midőn a tárgyalásról a mult számában referált, azt írja rólunk, hogy „a legszemérmelenebb támadást” intéztük ellene, nem követt-e el súlyosabb rágalmat, mint mi? és vajjon ez idézett súlyos becsületsértésért, épen olyan súlyos ítéletben marasztalnák-e el, mint bennünket sujtottak? E tiszteletteljes kérdésünkre a legnagyobb kíváncsisággal várjuk a feleletet.

Mi bízunk ügyünk igazságos kiemetelésében és hisszük, hogy nemcsak a kolozsvári, de a fővárosi sajtó is védelmünkre fog kelni, mert bennünk nem az egyént, de az elveket, a függetlenségi eszméket kell tárgyilagosan és igazságosan megvédeni.

Nekünk addig, mig a felsőbb bíróságoknak hozott ítélete el nem hangzik, nem lesz többé bírói szá-

egyenek
k; a) ha
polgára

szolgálatá-
ra ismét

vagy vét-
el hivatal-

ellen.

„Ellen-
mában, a
3-án pén-
ly” című
kesztőjét,
ag rágal-
jában az
megjelent,
hellebbün-
mény Fe-
lélet any-
ogy neve-
darabont
yi Híradó
e bíráló
vonatkozás
a bíróság
mint épen
bíróság a
delmének
ilyozta. A
szemben
örülmény,
olog, nem
az udvar-
tetére és

kül közöl-
sunknak e
zönetünket
ségnek, a
ives figyel-
tatta. Meg-
ránt, hogy
ant közle-
n megfelel
elmünk
határozot-

élet felett,
ut és indo-
ismerjük,
polni; pol-
— mely
ncsolja —
dig, míg a
n mondják
tetet, mely
ságunkban
t, viszont
felebbezni
Mert pol-
teljesi-
hogy pol-
elruházson

ttel tartoz-
tartott t.
jának, ha
ana: „miért
mi a má-
mi, mint
itották, az
ágalmazás
alaltattunk,
radó” ak-
múl a mult
ja rólunk,
ebb tánu-
nem köve-
sulyos be-
yan sulyos
el, mint
tiszteltel-
obb kíván-

szükságos
ki-hogy nem-
a fővárosi
kelni, mert
de az el-
zméket kell
osan meg-

elsőbb bi-
e el nem
bíráló sza-

vunk ez ügyben; addig pedig nyu-
godtan bizzuk azt, a közvélemény
elfogulatlan bírálata alá.

— **Főispánok ismerkedése** Az új
rendszer alatt nagy változások tör-
téntek a főispáni karban. Ez azt
eredményezte, hogy az új emberek
egymást nem ismerik. Gullner Gyula
pestvármegyei főispán tehát decem-
ber 1-ére összehívta az ország főis-
pánjait, hogy Budapesten, a Hun-
gária-szálló termeiben tartandó es-
télyen megismerkedjenek. Az estélyre
Ugron Ákos, vármegyei főispánja
ma vagy holnap szintén elutazik.

— **Ugron Gábor nagyapa.** Ugron
Gábor fiának, ifj. Ugron Gábor ugo-
csai főispánnak és nejének Szalay
Lélinek a napokban egészséges leány-
gyermekük született. Ez alkalommal
Ugron Gábort, a boldog nagyapát, a
Ház folyosóján számosan melegen
üdvözölték. Az újszülött másik nagy-
apja, Szalay Imre, a nemzeti mu-
zeum igazgatója.

— **Gyűlések a vármegyéházán.** F.
évi december 6-án d. e. 9 órakor
állandó választmányi ülés; 7-én d.
e. 9 órakor számonkérő szék; 10-én
d. e. 9 órakor törvényhatósági köz-
gyűlés; 11-én d. e. 9 órakor a Gaz-
dasági Egyesület választmányi ülése;
10 órakor évi rendes közgyűlés;
12-én d. e. 9 ó. közigazgatási bi-
zottsági ülés; d. u. 3 ó. erdészeti
bizottsági ülés lesz. Jelenleg pedig
az adófelszámolási bizottság tartja
üléseit Daniel Lajos földbirtokos el-
nöklété alatt.

— **Molnár Viktor újabb kitüntetése.**
A brassói ág. ev. egyházmegye Mol-
nár Viktor vallás és közoktatásügyi
államtitkárt felügyelőjévé választotta
meg. Az új felügyelő ünnepélyes
beiktatása Csernátfaluban december
dó 4-én lesz, a mikor is egyttal
átadják az államtitkárnak a hétfa-
lusi községek diszpolgári oklevelét.
Az államtitkár fogadására Hétfalu-
ban nagy előkészületeket tesznek.

— **Városi közgyűlés.** Mult szá-
munkban már említett tettünk a
szombati közgyűlésről, melyen a
polgármester javaslatára Dr Pál Ernő
ügyvédet, lapunk illustis munkatár-
sát kérték fel a gyengélkedő Dr Soó
Rezső tiszti ügyész helyettesítésére.
Ezt megelőzőleg pedig Jung Cseke
Lajos apát-főesperes és Pávelka
Márton elhunyt képviselőink emlékét
jegyzőkönyvileg megörökítették. A
jövő évi virilis képviselők jnévjegy-
zékét Dr Pál Ernő felebbezésének
értelmében az alispán kiigazítani
rendelte s ezt tudomásul vették. Egy
városi építész-mérnöki állást 2600 K
fizetés, 480 korona lakbérrel rend-
szeresítették. Szombatfalvy Lajos
rendőrfőkapitány szolgálati pótlékát
folyósították. Egy tavaszi és őszi
juhvásár kérelmezését elhatározták.
A vásárnapja április 10., 11., 12.
és szeptember 28., 29., 30-án lenne.
Beterjesztvén a piaci helypénz új
díjszabályt, elfogadták. Medgyes Gá-
bor tanácsi irnok nyugdíjazását tu-
domásul vették. Dr Gyarmathy Dezső
1080 K 19 fillér kamatkülönbözet
elengedése iránti kérvényét a bel-
ügyminiszter figyelembe nem vette
és így tárgyalanná vált. A költség-
vetést 171049 K 50 f szükséglettel,
171135 K 91 f fedezettel és 186 K
41 f felesleggel elfogadták, ugyszin-
tén az egyes alapokét is. Ehhez még
lesz egy pár szavunk.

— **Kirendelés.** Az igazságügymi-
niszter Lukácsfi Elek helybeli
lakos, ügyvédjelöltet a székelyud-
varhelyi kir. ügyészség kerületébe
ügyészségi megbízottnak rendelte ki.

— **Előértekezletek a képviselő-
választás előtt** A folyó évi decem-
ber hó 3-án megtörténő képviselő-
testületi tag választás alkalmából ma
(csütörtökön) d. u. 4 órakor a vá-
rosház közgyűlési termében a kilé-

pett és kisorsolt 20 városi képviselő
újbol való megválasztása iránt elő-
értekezlet lesz. Ugyancsak ebből az
alkalomból vasárnap, december 2-án
este 8 órakor, a Hungária vendéglő
helyiségében is, kijelölő értekezletet
tartanak, a melyre városunk összes
választó polgárságát e helyen hívja
meg az intéző bizottság.

— **Simkó Józsefnek,** az oláhfalvi
kerület képviselőjének összeférhet-
lenségi ügye e hó 29-ik napján,
delután 5 órakor kerül az ország-
házban folytatolagos tárgyalás alá.

— **Városi képviselők választása.**
Székelyudvarhely város képviselő
testületének kilépett és kisorolt tag-
jai helyébe — köztudomás szerint
— folyó évi december hó 3-án lesz
alkalma választó polgárságunknak
ujakat, esetleg az eddigieket meg-
választani. Városi képviselőnek lenni
nálunk, nem kis feladat. Nem elég
a képviselői cím, mert azzal minden
önérzetes embernél nagyfontos-
ságu kötelességek is járnak. Első kel-
lék, hogy a város ügyei iránt min-
denki behatóan érdeklődjék; a gyű-
léseket, értekezleteket pontosan lá-
togassa és ott összes tudását, pár-
tatlant ügybuzgóságát — a törvény
által biztosított jogaihoz képest —
teljes mértékben érvényesítse, tény-
leg gyakorolja. A kiknél az ilyen és
hasonló tevékenységet tapasztaltuk,
válasszuk meg jövőre is.

— **A Magyar Tudományos Akadé-
mia** „Péczely” díját — melyre az
1903 és 1904-ben megjelent eredeti
regények pályázhattak, — a bíráló
bizottság egyhangu határozata foly-
tán Rákosi Viktor nyerte meg, az
„Elné mult harangok” című tár-
sadmű regényével, melyet a szerző,
tudvalevőleg, Erdélyország jelenlegi
társadmű életéből merített és ke-
sőbb nagyhatalú színműnek alakí-
tott át.

— **Az „önzetlen” sajtó** címmel az
Udvarhelyi Híradó mult számában
olyan valótlan állítások foglaltatnak,
amelyeknek bebizonyítására okvet-
lenül alkalmat kívánunk nyujtani az
illetőnek s e célból kénytelenek va-
gyunk a nevezett lap felelős szer-
kesztője ellen bűnvádi feljelentést
tenni. Mi nem fogunk a bizonyítást
elő akadályokat gördíteni, mert igaz-
ságunk tudatában vagyunk.

— **Papí jubileum.** Vettük és szíves
készséggel közöljük a következő so-
rokat. Szépséges és szeretetteljes ün-
nepélyt rendeztek a közeli napokban
Zetelakán Sebestyén Mózes esperes-
plebánosnak ker. paptársai és legkö-
zelebbi tisztelői; ekkor követték el
ugyanis ellene ama pusztán szeretet-
szülte merényletet, miszerint meg-
ünnepelték és vele is megünnepel-
tették 25 éves papságának jubileu-
mát. A jubileum napján a kora reg-
geli órákban a tenyédi plébánián
gyülekezett a ker. papság, a tanári
karnak kiküldöttéi és az ünnepeltnek
messziről idejött volt káplánjai, hon-
nan mint ünneplő nászmenet élén a
ker. főesperes Mikes gróffal hosszú
kocsisorban egyszerre vonultak a
zetelaki plébániára Arról, hogy va-
lami történni fog Zetelakán, csak az
utolsó percben értesült a zetelaki es-
peres-plebános s még ekkor is meg-
akart ugrani, csak Rómába akart
kitérni az ünnepeltetés elől. Mint
menekülni nem tudó áldozati bárányt
körülfogták tágas szobájában s ifju
főesperesünk kedves közvetlenséggel
adta tudomására, hogy bármennyire
is szabadkozni, el kell fogadnia azok-
nak jó kívánatait, akik őt leginkább
legjobban ismerik s épen azért is
szeretik és akik úgy akarták, hogy
ezüstös miséje alkalmával parányi
jelét adják azon igazi nagyrabesü-
lésnek, melylyel személye iránt vi-
seltetnek. Majd Soó Gáspár lovag
főgymn. igazgató az őszinte barát-
ságnak keresetlen hangján üdvözölte
az igazi tanügybarátot; végül Bagoly
Mihály kézdiszentkeresztii plébános a

valódi gyermeki ragaszkodás és hála
érzelmeit tolmácsolá a volt káplá-
nok nevében Most ismét Mikes gróf
kére az ünnepeltet, hogy ismerve
nagy szerénységét és lelkiületét, nem-
ajánlunk muló emléktárgyat, hanem
összeraktuk filléreinket és a hálás
hitközség hozzájárultával szeretet
szülte 1000 koronás alapítványt fo-
gadja el, illetve jelölje ki annak a
celját; Bagoly Mihály a káplánok
szeretetének zálogául egy értékes pi-
ros színű kasulát ajánlott föl. Sebes-
týén esperes a legnagyobb meglepe-
tés hangján fejezte ki köszönetét a
soha nem remélt és nem várt ová-
cióért. Azután körmenetileg a tem-
plomba vonultunk, hol a jubiléus
ugyanazon oltárnál mutatta be ezüs-
tös miséjét, hol 25 évvel ezelőtt mint
ifju káplán először áldozott Urának;
miso közben újabb meglepetés érte,
mert a lelkipásztor örömeiben és há-
lájában osztozni kívánó hívek sere-
gén fellelkesülve, Mikes gróf a szó-
székre lépett s rögtönzött talentumos
beszédben szívrehatóan esetelte a
becsülettel és tiszta étellel megfutt
25 évi áldásos munkálkodását a
Krisztus szíve szerinti papnak. A
„Te Deum” felhangzása után a fehé-
asztalhoz ültünk, ahol megnyilatkoz-
tak a szívek s mindenki elmondotta
amit érezett, hogy t. i. a székely
papságnak régi szemefénye arany
miséjét érje meg jó egészségben.

— **Uj születésnő.** Özv. Dakó Al-
bertné szül. Nagy Rebi okleveles
születésnő, aki süköi származásu és
aki ezelőtt 20 évvel a kolozsvári
egyetemen nyert oklevelet s azóta
Brassóban, Budapesten és legutóbb
Előpatak fürdőn működött, városunk-
ban Szent Imre-utca 2. szám alá
helyezte állandó lakását. Ajánlja
magát a nagyérdemű közönség bi-
zalmába, melyre kiváló gyakorlati
képességeivel ohajtja magát érde-
mesíteni.

— **Segítség gyujtó!** A magyaror-
szági rokkant- és nyugdíjgyelet ja-
vára 5 százalék jut a „Segítség
gyujtó” eladási árából Az árvákat
és özvegyeket segítézik ezen ösz-
szegből Minden humánus lelkiületű
embernek erkölcsi kötelessége a
„Segítség gyujtó”, mely hazai gyárt-
mány — ebből a szempontból, de
azért is, mert ez a legjobb — vá-
sárolni. Székelyudvarhelyt eddig
Hann József kereskedésében kap-
ható.

— **A jóból nem árt meg a sok,**
példa rá az Első Alföldi Cognacgyár
r. t. kecskeméti kitűnő barack crémje

CSARNOK.

A székelyek reáltörténete 1562—1691-ig.

Irta: Connert János, ford. Balásy Dénes.

(82. folytatás.)

A jármás vagy igás ökrök szerint
való adóalap egy lényegében föld-
műveléssel és állattenyésztéssel fog-
lalkozó népnél, minő a székely, igen
helyes módozat és alapelv volt. A
székelynek teljesítő képessége leg-
inkább a fogat és ökr számból volt
megállapítható; a kinek volt mar-
hája, az mivelhetette földjét, szerezhe-
tett pénzt, volt munka ereje s így
birta a terüt, tudott fizetni. A marha
(tehén, ökr, ló) volt a termelő tőke,
nem pedig a könnyen építhető ház,
kaliba vagy pajta; innét az eltérés
a Székelyföldön a ház, kapu vagy
porta szerű becsalptól. A földtalaj
nem volt tekinthető akkor — a szó
gazdasági értelmében termelő tőké-
nek — a mennyiben hiányzott eh-
hez az üzemtőke, az okszerű gaz-
dálkodás és irtvány hijjában a kellő
terjedelem; ellenben klíma és talaj
a legeltetésre igen alkalmas volt.
Egyébiránt a földnek adó szempont-
jából való jövedelemszerű becslése,
értékelése nagy technikai nehé-
ségekkel járt volna akkor, míg a
barmok összeírása s a fejadó kive-

tése a legegyszerűbb dolog volt a
világon. Csakhogy a fejadó kivetése
sem lehetett, nem is volt igazságos,
mert az egyének birtok- és telje-
sítő képességét nem vették, de nem
is vehették eléggé számba. Legcél-
szerűbb adóalap volt a marha vagy
ökradó. Annakokáért az adónak iga-
szerint való kivetése a 18. század-
ban is szokásban maradt, mert ez
az adónak szabályszerű behajtására
a legtöbb biztosítékot nyujtotta.

Az adók felhajtását a perceptorok
vagy adószedők végezték, a szék-
gyűléstől külön választott hivatal-
nokok, kiknek aztán a széki tiszt-
viselők is segédkeztek. Így a töb-
bek közt Udvarhely 1657-ben öt já-
rársra osztotta a széket, mindegyik-
ben egy vagy több perceptor volt,
kik között maga a vicekirálybíró s
a keresztfüri széki nótárius is
szerepelt.²⁹ Ezek több éven át visel-
ték hivatalukat. 1659-ben hat olyan
perceptor közül, kik Udvarhelyszék
pénzét szedték-vitték, négyet már
1657-ben választottak vett.³⁰ 1658-
ban az országgyűlés a királybírókat
és esküdteket bizza meg perceptor-
sággal.³¹ 1664-ben elrendeli az or-
szággyűlés, „hogy a Székelyföldön
az adókat a tisztviselőkkel, szék-
ülőkkel és nótáriusokkal karöltve,
az arra kirendelt hites perceptorok
hajtásák be;”³² júniusban utasítás
jön felülről, mely szerint a szék ál-
tal választandó adószedők csak a
szék területén hajtásák fel az adókat,
nehogy különben hajtásák visszaélések tör-
ténjenek.³³

Minthogy az országgyűléstől ki-
adott utasítások nem csupán az
adók behajtására, de az egyes szé-
kekben azok felosztására is vonat-
koztak, ebben a széki tisztviselők
közreműködése ugy értenőd, hogy a
széki esküdtek és falusbírók támo-
gatásával ők maguk irták elő az
adókat, míg a perceptorok pusztán
a fölvevést vagy becsazást vé-
gezték. Egyébaránt az egyes tiszt-
viselők hatásköre ebben az időben
nem volt szigoruan elkülönítve. Az
adófizetőknak a behajtott összeget
2 dénár cédulapénzt szokták
volt nyugtázni.³⁴ A perceptoroknak
ebben a törvényes határozatokhoz
kellett tartani magukat, felelősek
voltak a beszédett adókért s azok-
ról az országgyűlésnek számot kel-
lett adni.³⁵ Mikor 1659-ben az adó-
behajtás miatt zavargások keletkez-
tek, az országgyűlés mindegyik székek
külön ellenőroket, exaktorokat küld-
dött ki, kik a perceptorokat felül-
vizsgálták.³⁶ Az adószedőknek az adó-
kat olykor az országgyűlés által arra
meghatalmazott bizonyos személyek,
bizonyos megállapított helyre is kel-
lett szállítani. Az ilyen személyeket
az egyes nemzetek számára néha
külön neveztek ki. Így Brassó szék-
helylyel 1662-ben a székely adók
kezelését két személyre bízták; 1664-
ben pedig egy generális perceptor
neveztetett ki magához az udvarhoz.
Ezután az adók egyenest az egész
ország generális perceptorához száll-
lították; így 1659-ben és 1684-ben
stb.³⁷

A behajtott adóknak a portánál
járatos tallérra való felváltása nagy
nehézségekkel járt ebben az idő-
szakban, mert azokat többnyire fo-
rintokban szedték be. A székelyeket
annál fogva 1677-ben utasítják, hogy
adóikat jó pénzbe váltsák fel; a
már felhajtott pénzeket a görögök
váltották akkor tallérra.³⁸ Az ország-
gyűlés 1680-ban utasítja a székelye-
ket, hogy az adókat beváltás végett
a görögökhöz szállítsák, mert ők
maguk jó pénzbe váltani nem tud-
ják.³⁹ Ez a szokás az ezutáni időben
is állandó lett, sőt az országgyűlés
1687-ben nyilván elrendeli, hogy a
székelyek az eddigi uzus szerint
adóikat „a nagyszabeni görög kom-
pániánál” váltsák be.

Az egyes székeknek tisztára bel-
ügye volt ama járulékok kiírása és
behajtása, melyek a széki követek
országgyűlési s esetleg a fejedelem-
hez küldött követségek költségeire

vonatkoztak. Az országgyűlésen mindegyiknek a szék főhivatalnokán, a hivatalosokon kívül, még külön választott követ által is képviseltette magát. Ezeket kárpótolni kellett valamivel kiadásaiért, mert közérdekben szolgáltak. De hogy napidíjuk mekkora volt, nem állapítható meg; maga a kivett adók nagysága a szükségletek szerint változott; rend szerint fejenként 3, 6, 8, 9 dénár közt ingadozott. Ezt az illetéket vagy kirovást a szék gyűlésén állapították meg, akkor mikor a fejedelem meghívó levelét is kihirdették,⁴⁰ ugyanakkor határozták meg a képviseltek költségeinek fedezetét.

Fejádó volt ez az adó és minden szabad rendekre⁴¹ egyformán vetették azt ki u. m. nemesekre, lófökre, darabontokra és szabadosokra stb. Ugy látszott a 70-es években, mintha a fővágyók, határőrök és bányamunkások e teherrel szabaddulni akarnának; de az 1674-iki országgyűlés e költség viselésére szorította őket.⁴² 1691-ben is a diáta kiadásokat minden szabadrend hordozta. 1707-ben pedig a nemesesség két annyit fizetett e nemből, mint a többi szabadok.⁴³

(Folyt. köv.)

KÖZÖNSÉG KÖRÉBŐL *

„Háziipar Homoród vidékén.“

E cím alatt a „Székely-Udvarhely“ november 1-én megjelent számában Jakab Lajos esperes plebános ur egy cikelyt közölt, a melyben az abásfalvi gör. kath. lelkésznek úgy van feltüntetve, mint a ki a két homoród mentén levő papnékat, tanítónékat és számtalan székelynőt tanított be a szövés mesterségére.

Ez állítás ellen tiltakozom az említett papnék, tanítónék és általában a két homoródmenti székelynők nevében.

Hogy Boér Istvánné, gör. kath. lelkésznek tud szólni, ezt kétségbe nem vonom, mert magam is láttam egyes egyszerű szöteményeit; de tagadom cikkirő ur azon állítását, hogy ezen tudományt terjesztette volna, ellenkezőleg, véka alá rejtette, féltékenyen őrizte, soha közre nem bocsátotta.

A székely asszonyok a szövés mesterségét évszázadok óta tudták, ez nemzedékről-nemzedékre átszállott. E tekintetben nem mentek s nem mennek — hiába is mennének — tudományt az abásfalvi gör. kath. lelkésznek. A székely szövés már akkor nagy hírben állott, a mikor a nevezett lelkésznek még szólni sem tudott, azóta a dolog természeténél fogva csak fejlődött ez a házi ipar, úgy annyira, hogy szép Magyarországon mindenütt híre van a székely szövésnek. Ebben pedig az irt lelkésznek csak annyi érdeme van, a mennyi szöteményét elárúsította. — Ez pedig csekély.

Ha pedig nevezett lelkésznek lenből készült különböző mintázatokkal ellátott abroszokat és asztalkendőket mutogatna, erről megsughatom azoknak, a kik mindenképpen, még a székelyföldi miniszteri kirendelés útján is államsegélyben akarják részesíteni, hogy ezek a „Bácskában“ lettek szövöttek, a mit én és mások határozottan tudunk. Ez az igaz tényállás, minden egyéb csak állítás, de nem valóság.

Kovács Imre.

* Ezen rovatban helyet adunk minden közérdekű felszólalásnak, de a felelősség a beküldőt terheli Szék.

SZERKESZTŐI IZENETEK.

Kiss Jenő körjegyző urnak Homoród szeptimál. „Zárszó“-ját megkaptuk. Azonban mindaddig, míg a végét is be nem küldi, közlését nem kezdhetjük meg.

F-i. Bp. A küldöttből körülbelül 9 és fél lesz. Tehát a katonadalokból fél ivnyit vehetünk.

Kiadja: Betegh Pál és Tarsa újságkiadó intézete.

Mily óriási a különbség

oly otthonban, hol a gyermekek nem betegesek, nem gyöngék és nem idegesek, hanem egészségesek, boldogok és állandóan jó kedélynek örvendnek. A gyermekek gyógyítására és egészségben tartására egyike a legjobb szerekek az alfoszorsavas méz és nátron hozzáadásával készülő Scott-féle Emulsió, mely rendkívül erősítő és gyógyerejével a gyermeket gyorsan jutítja erőteljes egészséghez. — A Scott-féle Emulsió kellemes, édes ízű, minélfogva könnyen bevehető és mivel egyttal feltétlenül könnyen emészthető is, az étvágyat gerjeszti és az összes emésztési szervek működését rendezzi, hatásának erejében okvetlenül messze felülmulja a közönséges csukamájolajat.

A SCOTT-féle EMULSIÓ valódiságának jele a „hátán nagy csukahalat vivő halász“ védjegy.

Ezen lapra való hivatkozással és 75 fillér levélbélyeg beküldése ellenében mintával bérmentve szolgál:

Dr. BUDAI EMIL

„Városi gyógyszerháza“ BUDAPEST, IV., Váci-utca 34/50.

Egy eredeti üveg ára: 2 K 50 f. Kapható minden gyógyszerárban.

360—906. vhtó sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az oklándi kir. járásbírósnak 1906. évi Sp. 530—2 sz. végzése következtében Dr. Hinléder Ernő ügyvéd által képviselt Dr. Daniel Gábor budapesti lakos javára Fitori János felsőrákosi lakos ellen 255 K s jár. erejéig 1905. évi okt. 13-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 880 K-ra becsült következő ingóságok, u. m. 2 ökör, 1 borjú és 2 csikó nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek az oklándi kir. járásbírósnak 1906. évi V. 3891 számú végzése folytán 255 K tőkekövetelés, ennek 1905. évi július 31-ik napjától járó 5% kamatai, „a“ váltódíj és eddig összesen 109 K 46 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig, Felsőrákosi községben alperes iakásán leendő eszközzésére 1906. évi december hó 7-ik napjának deléltől 10 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Amennyiben az elővizezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik

Kelt Oklándon, 1906. november 20.

Pollák Ignác,

kir. bir. végrehajtó.

1242—905. sz. szb.

Árlejtési hirdetmény.

Kápolnásfalu község tulajdonát képező Homoród fürdőn három régi épületnek lebontása jogerős szolgabírói határozattal kimondatott. Mint-hogy a község a határozatot végre nem hajtotta, a kérdéselt épületek hivatalból fognak lebontatni.

Felhivatnak mindazok, a kik a lebontás eszközzésére vállalkozni akarnak, hogy 10 százalék bánatpénzzel ellátott zárt írásbeli ajánlatukat f. évi december 12-én déli 10 óráig a szolgabírói hivatalban adják be. Az ajánlatok felbontása ugyan akkor fog eszközöltetni s a vállalat a legkevesebbet vállalkozónak kiadati.

Bővebb felvilágosítás a hivatalos órák alatt a szolgabírói hivatalban nyerhető.

Székelyudvarhely, 1906. nov. 18.

Demeter,

főszolgabíró.

7685—906. sz.

HIRDETMEY.

Oczfalva község tagosítása folytán a község telekkönyvei átalakítottak.

tak s ezzel egyidejűleg azokra az ingatlanokra nézve, a melyekre az 1886. évi XXIX. t. c. az 1889. évi XXXVIII. t. c. és az 1891. évi XVI. t. c. a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892. évi XXIX. t. c. cikkben szabályozott eljárás a telekkönyvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan foganatosítottatott.

Ez azzal a felhívással tétetik közzé:

1, hogy mindazok, kik az 1886. évi 29. t. c. 15. és 17. §. alapján ide értve e szakaszoknak az 1889. évi 38. t. c. 5. és 6. §-ában és az 1891. évi 16. t. c. 15. §-a a) pontjában foglalt kiegészítéseit is, valamint az 1889. évi 38. t. c. 7. §-a) és az 1891. évi 16. t. c. 15. §-a b) pontja alapján eszközölt bejegyzések vagy az 1886. évi 29. t. c. 22. §-a alapján történt törlesek érvénytelenségét kimutathatják, e végből törlesei keresetüket hat hónap alatt, vagyis 1907. évi június hó 15-ig napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyújtsák be, mert az ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelté után indított törlesei kereset annak a személynek, ki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat.

2, hogy mindazok, kik az 1886. évi 29. t. c. 16. és 18 §-ának eseteiben, ide értve ez utóbbi §-nak az 1889. évi 38. t. c. 5. és 6. §-ában foglalt kiegészítését is, a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellentmondással elni kívánnak, írásbeli ellentmondásukat hat hónap alatt, vagyis 1907. évi június 15-ik napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyújtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelté után ellenmondásuk többé figyelembe nem vétetik.

3, hogy mindazok, kik a telekkönyvi átalakítás tárgyában tett intézkedések által, nem különben azok, kik az 1. 2. pontban körülírt esetekben kívül az 1892. évi XXIX. t. c. szerinti eljárás és az ennek folyamán történt bejegyzések által előbb nyert nyilvánkönyvi jogait bármely irányban sértve velik, ide értve azokat

is, kik a tulajdonjog arányának az 1889. évi 38. t. c. 16. §-a alapján történt bejegyzését sérelmesnek találták, e tekintetben felszólalásukat tartalmazó kérvényüket a telekkönyvi hatósághoz hat hónap alatt, vagyis 1907. évi június 15-ik napjáig bezárólag nyújtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelté után az átalakításkor közbejött téves bejegyzésekből származó bármilyen igényeiket jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik, az előbb említett bejegyzéseket pedig csak a törvény rendes útján és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Egyttal figyelmeztetnek mindazok a felek, kik a hitelesítő bizottságnak eredeti okiratokat adtak át, hogy a mennyiben azokhoz egyszerűsmd egyszerű másolatokat is csatoltak, vagy ilyeneket pótlólag benyújtanak, az eredetieket a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

Kir. törv.-szek, mint tkvi hatóság.

Székelyudvarhely, 1906 okt. 28.

Graffius
kir. egyesbíró.

Varroda. A nagyérdemű hölgyközönség becses tudomására hozom, hogy Király-utca 5. szám alatt varrodát nyitottam. Elvállalom a mai divat szerint a legdiszesebb és a legegyszerűbb ruhák készítését. Gyász ruhák 24 óra alatt készülnek. Kiváló tisztelettel *Révész Janka*, varrodónó.

BOR!

Fernengel Gyula székelyudvarhelyi bornagykereskedőnél

a legjobb minőségben, nagy választékban és legelőnyösebb árak mellett nagyban és kicsinyben hapható

A M. KIR. SZŐLŐTELEPEKEN TERMELT

és a budafoki m. kir. pincemesteri tanfolyam által kezelt s a m. kir. földmívelésügyi miniszter támogatásával létesített borértékesítő osztályából a

magyar gazdák vásárcsarnok ellátó szövetk. székelyudvarhelyi fiókjánál

következő hivatalos vizsgálaton átment **BOROK** vannak nagy mennyiségben raktáron:

Fogy. adóval együtt	Fogy. adó nélkül	Palack borok:
Magyarigényi rizling 80 fillér	70 fillér	Zöld sylvani, Magyarigényi Som, Kecskeméti Auvergnas Gris, Farcali Furmint stb. fajta kitünő palack borok a legelőnyösebben kaphatók. — Megrendelésre bármely faj palack borok hozhatóak. Vételnél hordóért líterenkint 13 fillér letét adandó. — Hordók 3 hónapon belül szétellen fiztetni állapotban, a székelyudvarhelyi pincéhez szállítást levonva, a felszámlított áron visszavétnek.
Mézes fehér 65 fillér	55 fillér	
Siller szekszárdi 47 fillér	37 fillér	
Fehér asztali 52 fillér	42 fillér	
Hegyaljai asztali 78 fillér	68 fillér	
Villányi vörös, 1900 évi 88 fillér	78 fillér	
Tolcsvai szamorodni 1900 155 fillér	144 fillér	

Elő Budapesti Malom-építész és Gépgyár képviselője. KÜHNE E. mezőgazdasági gépgyár bizományi raktára.

Képes levelezőlapok, finom hazai levélpapírokok dobozokban és doboz nélkül nagy választékban kaphatók. Névjegyek izléses kivitelben készíthetnek.

BETEGH PÁL ÉS TÁRSA

Védjegy: „Horgony“

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

pótléka

egy régióának bizonyult háziszere, mely már több mint 37 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult **köszvényél, csúznál és meghűléseknel**, bedörzsölésképpen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony“ védjeggyel és a Richter orvosegyezséssel ellátott dobozban van csomagolva. Ára üvegekben K—80, K1.40 és K2.— és úgyszólván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: **Török József** gyógyszerésznél, Budapest.

Dr. Richter gyógyszerháza az „Aranyoroszlánhoz“, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu. Mindennapi szétküldés.